

MF poř. č. 11

I.

Název legislativního úkolu			
návrh zákona, kterým se mění zákon č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů			
Předkladatel	Spolupředkladatel ¹	Stanovený termín předložení vládě	Předpokládaný termín nabytí účinnosti
MF	-	06.12	01.14

Transpozice práva EU: Číselné označení směrnic (nařízení) a jejich název v českém překladu	Termín stanovený pro implementaci
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/71/ES a 2009/138/ES, s ohledem na pravomoci Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (Omnibus II) (směrnice je ve stavu přípravy, dokončení projednávání se očekává v únoru 2012, publikace v Úředním věstníku v květnu 2012) Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES a 2009/138/ES, pokud jde o doplňkový dozor nad finančními subjekty ve finančním konglomerátu (FICOD I) (směrnice nebyla dosud publikována v Úředním věstníku, publikace se očekává do konce roku 2011)	03.13

II.

¹ V případě vyplnění rozvedte v části B.4 Spolupráce s ústředními orgány státní správy.

A. Kontext a definice problému

A.1 Definice problémů

Regulace pojistného trhu přechází z režimu Solventnost I představovaného celou řadou směrnic životního i neživotního pojištění pod jednu směrnici 2009/138/ES, tzv. Solventnost II (novelizovanou směrnicí "Omnibus II" a směrnicí "FICOD I"). Solventnost II přináší komplexní řešení: pomocí tří úrovní legislativních aktů (směrnice a implementační akty, tj. Lamfalussyho struktura) 1) stanovuje dva kvantitativní požadavky: minimální a solventnostní kapitálový požadavek (na dalších úrovních jsou pak požadavky doplněny celou řadou velmi podrobných technických ustanovení a upřesnění) a obsahuje požadavky na obezřetné hospodaření pojišťoven; 2) stanovuje pravidla pro řízení procesů a rizik souvisejících s činností pojišťoven a zajišťoven a 3) klade požadavky na transparentnost a komunikaci s dohledovým orgánem i veřejností. Změny byly vyvolány potřebou nahlížet na rizika pojišťoven komplexně a požadavky na vysoký standard řízení jak pasiv tak i aktiv pojišťoven. Technické specifikace Směrnice a implementačních opatření jsou výsledkem širokého a náročného vyjednávacího procesu. Nový režim vnáší do českého právního řádu návrh zákona, kterým se mění zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

A.2 Účel návrhu právního předpisu / cílový stav

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, má za cíl transponovat směrnici č. 2009/138/ES (Solventnost II), směrnici "Omnibus II" a směrnici "FICOD I".

A.3 Odůvodnění varianty přípravy legislativního návrhu

Návrh zákona představuje implementaci směrnic "Solventnost II", "Omnibus II" a "FICOD I", jiná než legislativní cesta nepřipadá v úvahu.

A.4 Varianty posuzované v rámci věcného řešení, včetně stanoviska předkladatele ke zpracování RIA.

Je předkladatelem k předkládanému legislativnímu návrhu navrhováno zpracování RIA?

ANO

NE *Jde o implementaci směrnic č. 2009/138/ES, "Omnibus II" a "FICOD I", variantní řešení nepřipadá v úvahu.*

A.5 Plánuje se s přijetím návrhu zákona současně přijetí prováděcích právních předpisů s termínem nabytí účinnosti současně se zákonem?

ANO **NE**

Vyhlášky budou v gesci ČNB a budou týkat technických specifikací obsažených ve směrnici č. 2009/138/ES (podle předběžných informací by se mělo jednat o úpravu

obezřetnost pojišťoven a zajišťoven, výkaznictví a licenčního řízení - nicméně počet i obsah vyhlášek se může měnit v závislosti na obsahu implementačních opatření ke směrnici Solventnost II, které budou mít formu přímo účinného nařízení).

A.6 Je na úrovni EU řešena iniciativa, která může ovlivnit východiska legislativního návrhu?²

ANO NE

B. Hodnocení dopadů – procesní stránka

B.1 Dotčené subjekty

Účastníci pojistného trhu (pojišťovny, zajišťovny, pojistníci a oprávněné osoby z pojistných smluv), finanční trhy jako celek, dohledové orgány nad finančním trhem.

B.2 Konzultace

Problematika je široce konzultována se zástupci pojistného trhu, jednání probíhají mezi MF, ČNB, Českou asociací pojišťoven a Českou společností aktuárů (projekt Solventnost II). Tato jednání byla vedena v rámci přípravy směrnic a pokračují ve vztahu k implementačním opatřením.

B.3 Dostupná data a zdroje statistik

Problematika regulace pojistného trhu je na evropské úrovni mimo jiné řešena pracovními skupinami Komise a Evropským orgánem dohledu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA). Tyto subjekty pro jednání dodávají celou řadu konzulačních materiálů, analýz a dopadových studií. Zdroje jsou veřejně dostupné např. zde:

<https://eiopa.europa.eu/>

http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/solvency/index_en.htm

Mnohé studie jsou však interního rázu - analýzy členských států, EIOPy, Komise i trhu jsou standardně zasílány jednotlivým účastníkům jednání.

B.4 Spolupráce s ústředními orgány státní správy

-

C. Očekávané specifické dopady – zaškrtněte, v případě kladné odpovědi

² Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v Evropské Unii stanoví, že pokud to neohrožuje plnění leg. závazků, zdrží se předkladatel předložení návrhu právního předpisu, pokud v blízké době (zpravidla do 6 měsíců), bude přijat předpis EU, jehož implementace si vyžádá změnu téhož právního předpisu.

dopady specifikujte.

C.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty ANO NE

Dopady na státní rozpočet mohou být zprostředkované: vzhledem k tomu, že zavedení nového režimu Solventnost II bude pro pojišťovny představovat náklady (ať už náklady na zvýšení technických rezerv či použitelného primárního kapitálu nebo náklady spojené se zaváděním nových procesů apod.), budou mít tyto náklady vliv na snížení zisků pojišťoven a tedy i základu pro DPPO. Je tu tedy potenciální možnost snížení daňového výnosu. Výše takovýchto nákladů je však obtížné v současné fázi přijímání a vyjednávání některých evropských předpisů vyčíslit, pojišťovny toho budou schopny, až budou známy definitivní podoby implementačních opatření k "Solvency II" a směrnice "Omnibus II". Lze však očekávat, že náklady mohou dosahovat řádu desítek milionů Kč. Daňový dopad je tedy pravděpodobný, ale nikoli odhadnutelný, z hlediska veřejných rozpočtů jako celku se jeví jako marginální.

C.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR ANO NE

Vzhledem k tomu, že přijetí nového regulačního režimu by mělo zasáhnout všechny subjekty v rámci EHP obdobně (takový je cíl regulace a jejích specifikací), neměla by se změnit konkurenceschopnost českých subjektů vůči pojišťovnám a zajišťovněm z jiných členských států a států EHP. S tím je spojen i jeden z podstatných rysů regulace: zajištění rovných soutěžních podmínek. Samozřejmě regulace je odlišná od regulace ve třetích zemích, nicméně probíhají jednání směřující ke sblížení režimů regulace ve třetích zemích a EU. Při vytváření směrnic ale byl na postavení evropského pojistného trhu a jeho konkurenceschopnost brán zřetel. Stejně tak obsahuje Solventnost II ustanovení, která mají zabránit příliš tvrdým požadavkům na malé subjekty, a tím jim ztížit účast na trhu. Nicméně, existují obavy, že kalibrace parametrů stanovených novým režimem Solventnost II jednotně pro všechny subjekty na celém území EU nemusí zohledňovat specifické podmínky jednotlivých pojišťoven a zajišťoven (v této věci však stále probíhají jednání).

C.3 Dopady na podnikatelské subjekty ANO NE

Primární dopad nesou pojišťovny a zajišťovny, přeneseně může nová regulace zasáhnout spotřebitele. V úvodu to může být zvýšení nákladů pojišťoven na adaptaci na nový regulační rámec, což povede buď ke snížení ziskovosti pojišťoven (náklad pro akcionáře, nižší zisk může implikovat i nižší daňový výnos) anebo ke dražším službám pro klienty (vyšší pojistné). Během delšího období mohou ale jak pojišťovny, tak další dotčené subjekty, těžit ze zvýšené transparentnosti a z navození vyšší důvěry v pojistný trh. K dopadům na podnikatelské subjekty bylo provedeno pět kvantitativních dopadových studií, které v rámci dlouhodobého procesu vytváření regulace monitorovaly připravenost pojistného sektoru na nové regulační požadavky. Z posledně provedené studie, jejíž výsledky byly zveřejněny na jaře 2011, vyplynulo, že český pojistný trh je poměrně finančně zdravý a nebude mít problém s adaptací na nový regulační režim. Jak je zmíněno v sekci C.2, dopady na jednotlivé subjekty se mohou lišit v závislosti na specifičnosti pojišťovny či zajišťovny.

C.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje), především v případě návrhu na přenesený výkon státní správy ANO NE

-
C.5 Sociální dopady (tj. dopady na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny) ☐ ANO ☒ NE
-
C.6 Dopady na životní prostředí ☐ ANO ☒ NE
-
C.7 Dopady na rovnost mužů a žen ☐ ANO ☒ NE
-
Kontaktní osoba/ osoby   <i>Uved'te prosím kontakty na odpovědnou osobu, popřípadě osoby, které Přehled dopadů zpracovaly. Současně uved'te kontakt na osobu, která bude odpovědná za zpracování návrhu právního předpisu, včetně RIA, pokud není tato osoba shodná se zpracovatelem Přehledu dopadů.</i>   ▪ <i>Ing. Hana Beránková, referentka / odd 354 - Pojišťovnictví a penzijní produkty, tel.: 257 04 2293, e-mail: Hana.Berankova@mfcz.cz</i> ▪ <i>PhDr. Vladimír Příkryl, referent / odd 354 - Pojišťovnictví a penzijní produkty, tel.: 257 04 3286</i> ▪ <i>JUDr. Jana Herboczková, vedoucí / odd. 354 - Pojišťovnictví a penzijní produkty, tel. 257 04 3033, e-mail: Jana.Herboczkova@mfcz.cz</i>

Poznámka ke lhůtám:

Lhůty plynoucí z transpozice směrnic Solventnost II a Omnibus II:

31.3.2013: Lhůta pro transpozici směrnice Solventnost II a Omnibus II (tj. platnost transpozičních předpisů)

1.4.2013: Účinnost ustanovení týkajících se implementačního plánu o připravenosti pojišťoven na nový režim Solventnost II, který budou pojišťovny předkládat orgánu dohledu

1.6.2013: Účinnost ustanovení týkajících se otázek, které podléhají schválení orgánu dohledu (jsou specifikovány ve směrnici)

Lhůta plynoucí ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES a 2009/138/ES, pokud jde o doplňkový dozor nad finančními subjekty ve finančním konglomerátu:

Polovina r. 2013: účinnost ustanovení o pojišťovacích skupinách - publikace směrnice FICOD I se očekává v závěru roku 2011, lhůta pro transpozici směrnice trvá 18 měsíců od publikace v Úředním věstníku; ustanovení o pojišťovacích skupinách (vycházející ze směrnice č. 98/78/ES ("IGD")) by tedy měla nabýt účinnosti pravděpodobně do 30.6.2012 v závislosti na publikaci uvedené směrnice.

1.1.2014: účinnost zbývajících ustanovení novelizovaného zákona o pojišťovnictví